

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Siunnersuummut oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiut

Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisartut Inatsisaanni nr. 42, 12. december 2019-imeersumi § 1, imm. 1 naapertorlugu ilinniartut ineqarfii utaqqiisaasumik attartortitaapput, taakkulu tamanna pillugu ilinniartut avataaneersut ilinniarnermiinnut atatillugu ineqarnissamik pisariaqartitsisut qinnuteqareernerisigut Namminersorlutik Oqartussanit tunniunneqartarput.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 2-mi aalajangersarneqarpoq piumasaqaatit Inatsisartut inatsisaanni kapitali 2-mi aalajangersarneqartut naammassineqarsimappata ilinniartut ineqarfii ilinniarneq tamakkerlugu tunniunneqarsinnaasut. Piumasaqaataasunut ilaasut ataaseq tassaavoq, ilinniartoq ilinniarfeqarfimmi akuerisaasimanissaa ilinniakkamillu ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi imaluunniit ilinniakkami Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi allami akuerisaanni, ilinniakkamik ingerlatsisumut, tak. Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat. Tamanna Ilinniartut ineqarfiit pillugit Inatsimmi § 4, imm 1, nr. 3-mi aalajangersagaavoq. Soorlu takuneqarsinnaasoq ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu piumasaqaat ilanngunneqarsimavoq.

Tassungalu atatillugu siunnersuummi § 4, imm. 4-mi aalajangersarneqarpoq ilinniartut ineqarfiannik tunineqarnissamut pisinnaatitaaffik atorunnaassasoq imm. 1-imi piumasaqaat ataaseq arlallilluunniit naammassineqarunnaarpata. Tamanna aamma § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniakkamik ingerlataqarnissamut piumasaqaammut atuuppoq.

§ 38-mi aalajangersarneqarpoq ilinniarneq ilinniarfimiinnerluunniit naammassineqarpata unitsinneqarpataluunniit ilinniartut ineqarfiini najugalimmut attartornermut isumaqatigiissut Naalakkersuisut atorunnaarsissagaat. Ilanngullugulu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq tassunga atatillugu ilinniarnermi ingerlatanut peqataaneq ajorneq ilinniarnernup unitsinneratut isigineqassasoq, soorluttaarlu sulinnigiffeqarnerit, soorlu erninermi sulinnigiffeqarneq, aqutigalugit ilinniarnermik unitsitsigallarnerit ilinniarnermik unitsitsinertut isigineqartut, taamaalineranik aamma ilinniartut ineqarfiini najugaqarnissamut pisinnaatitaaffik unitsinneqartussaammat. Tassani takuneqarsinnaavoq erninermi sulinnigiffeqarneq ilinniarnermik unitsitsinertut isigineqarmat, taamaasillunilu ilinniakkanik ingerlataqanngitsutut isigineqarluni.

Naalakkersuisulli kissaatigigaluarpaat ilinniartut erninermut atatillugu sulinnigiffeqartut sulinnigiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaanissaat. Tamatuma kingunerisaanik ilinniartut ineqarfii pillugit inatsisip allanngortinnissaa pisariaqartutut isigineqarsimavoq, taamatullu periarfissaqarneq piviusunngorsinnaalerpoq.

Naalackersuisut ilinniartut ilinniarnerminni tunngavissanik toqqissisimanartunik pitsaasunillu atugassaqartinnissaasa qulakkeernissaannik Naalackersuisut kissaateqarnerat allannguinnermut pingaarnertut tunngavilersuutaavoq. Tamanna aamma ilinniartut ineqarnikkut atugassarititaannut atuuppoq. Taamaammallu erninnermut atatillugu sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfianni najugaqaannarsinnaanermut periarfissaq ilinniartup ilinniakkamik naammassinnissinnaanissaanut periarfissanik tapersersuissaaq.

Ilinniartut ilaat naartugualarlutik, ernereeraluarlutik meeravissiartaareeraluarlutilluunniit ilinniarnissamik kissaateqartarput ingerlaannarusullutillu, ilaallu sulinngiffeqarusuttarlutik. Naalackersuisullu ilinniartut naartunermut, erninnermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarnissamik kissaateqartut imminnut ajortumik sunniteqartingikkaluarlugu taamaaliorsinnaanerisa qulakkeernissaat pingaartutut isigivaat.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

a) Inatsisit atuuttut

Sulinngiffeqarnermut atatillugu, tassunga erninnermi sulinngiffeqartarnek ilanngullugu, ilinniartut ineqarfianniiginnarnissaq pillugu apeqqummut tunngatillugu tamanna ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 38, imm. 1-imi malittarisassiuunneqarpoq. Tamatumani aalajangersarneqarpoq ernereernerup kingorna sulinngiffeqarnek ilinniakkap unitsiinnarneranik isigineqartartoq, taamaalilluni ilinniartuq ernereernerup kingorna ilinniakkaminik sulinngiffeqartuq ilinniakkaminik ingerlatsiunnaartarmat taamatullu ilinniartut ineqarfiini ineqarnissamut periarfissaqarunnaassalluni. Inatsisini atuuttuni oqaaseq erninnermi sulinngiffeqarnek atorneqarpoq.

Naartuneq, ernineq meeravissiartaarnerlu

Siunnersuummi oqariartaaseq sulinngiffeqarnek naartunermut, erninnermut meeravissiartaarnermullu atatillugu atorneqarpoq, tassami Naartunermut, erninnermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqartarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 19. november 2020-meersumi (Erninnermut inatsit) taamatut killiliineq taaguummi atorneqarpoq. Taamaasillunilu pisuni tamani Erninnermut Inatsimmut ilaasuni ilinniartut ineqarfiisa piginnarnissaannut pisinnaatitaaffiup qulakkeernissaa siunertarineqarpoq.

Erninnermut inatsimmi § 1-imi naartunermut, erninnermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsinnaanermut pisinnaatitaaffik aalajangersarneqarpoq. Tamatuma saniatigut § 11, imm. 1-imi aalajangersarneqarluni periarfissinneqarpoq kommunalbestyrelsip angajoqqaarsiat arlaata meeqqamik ilaqutariinnut inissiiviusartunut inissinneqartup tiguerneranut atatillugu sulinngiffeqarnissap akuerinissaanik aalajangiisinnaasoq. Taamaalisoqarnerani taamatut pisoqarsimatillugu siunnersuut naapertorlugu ilinniartut ineqarfiat piginnarneqarsinnaavoq.

Erninnermut inatsimmitaaq sulinngiffeqarnerit qanoq sivisutigisumik anaanaasumit ataataasumiillu imaluunniit anaanaaqataasumiit meeravissiataartumiillu ingerlanneqarsinnaanernut malittarisassat aalajangersaaffigineqarput.

Ilinniartut Erninermut Inatsit naapertorlugu sulinnigiffeqartut tassunga peqatigitillugu sulinnigiffeqarnerup nalaani ilinniarnerniit sulinnigiffeqarnissamik akuerineqarsinnaapput. Ilinniartoqarfik sulinnigiffeqarnissap sivilissusissaanik aalajangiisussa piffissamik Erninermut Inatsit naapertorlugu sulinnigiffeqarsinnaanerup sivilissusisaanik sivilissunerusumik nalinginnaasumik akuersisarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq ilinniartoq semesterip qiteqqunnerani aallaqqaataaniit aallarteqqittariaqartartussaammat. Siunnersuut imatut suliaavoq ilinniartut ineqarfiata pigiinnarnissaanut pisinnaatitaaffik piffissaq ilinniartoqarfiup aalajangersaaffigisimasaa tamakkerlugu pigiinnarneqarsinnaassasoq, taamaattoq sivilissunerpaamik qaammatini 12-imi.

Erninermut Inatsimmi § 19, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq sulinnigiffeqarneq unitsinneqarpat sulinnigiffeqarfissap sinnera atorunnaassasoq. Imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq sulinnigiffeqarneq unitsinneqartutut isigineqassasoq sulineq ilinniarneluunniit angajoqqaajusup aappaa tassunga atatillugu sulinnigiffeqarnermik aallartitsinngitsoq aallarteqqinneqarsimappata imaluunniit aallartinneqarsimappata, matumani immikkorluinnaq pisut pineqarsimangippata. Feeriarneq aamma sulinnigiffeqartitsinermik atorunnaarsitsisarpoq.

Erninermut Inatsimmi § 40, imm. 1-imi aamma aalajangersarneqarpoq inuk Inatsisartut Inatsisaat manna malillugu piffissani sulinnigiffeqarfiusuni sulinniginnermiluunniit erninermi ullormusiaqarnissamut pisinnaatitaaffeqartoq, matumani pineqartoq:

- 1) sulinnigiffeqarnissamut sulinniginnissamulluunniit pisinnaatitaaffeqarneq pillugu kapitali 1-imi piumasaaqammik naammassinnissimappat,
- 2) sulinniginnissap sulinnigiffeqarnissalluunniit aallartinnera sioqqullugu sapaatip akunnerini 13-imi kingullerni suliffinnut attuumassuteqarsimappat, namminersortutut inuussutissarsiateqarsimappat imaluunniit ilinniarnermik ingerlataqarsimappat, aamma
- 3) piffissami ullormusiaqarnissamut qinnuteqarfiusumi ullormusianut taarsiullugu isertitaqarsimangippat.

Erninermut Inatsimmi § 50-imi ilinniartup ullormusiaqarsinnaaneranut tunngatillugu aalajangersarneqarpoq: "Ilinniartoq ilinniarnermut peqataangitsoq sulinnigiffeqartorluunniit, matumani peqataanginnerup sulinnigiffeqarnerulluunniit nalaani ilinniagaqarnersiutinik, suliffimmik misiliinermi tapiissutinut imaluunniit suliffimmik misiliinermi akissarsianut pisinnaatitaaffeqanngitsoq, ullormusianik ilinniagaqarnersiutini, suliffimmik misiliinermi tapiissutini imaluunniit suliffimmik misiliinermi akissarsiani aningaasanut naapertuuttunik pisinnaatitaaffeqassaaq, taakkunungalulu ilaassaaq meeqqamut pilersuinissamut pisussaaffimmut tapeq. Tapiissutit Meeqqanut akilersuutit pillugit inatsisit qaqugukkulluunniit atuuttut naapertorlugit nalinginnaasumik tapermut naapertuupput."

Ilinniagaqarnersiutit

Ilinniagaqarnermik ingerlatsineq Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 19. juli 2017-imeersumi § 10-mi (Ilinniagaqarnersiutinut nalunaarut) nassuiarneqarpoq. Tassani atuarneqarsinnaavoq ilinniagaqarnermik ingerlatsineq imatut paasineqassasoq, ilinniartup ilinniagaqarnerup ingerlanissaanut malittarisassat naapertorlugit

ilinniarnermik aammalu misilitsinnernut soraarummeernernullu piumasarineqartunik malinnissasoq, suliaasiissutinik tunniussisassasoq, takkuttussaataitaanermik piunasaqaammik malinninnissaq il.il., imaluunniit misilitsinnerni soraarummeernernilu peqataanginnissamik nalunaarneq takkutinngitsoornerluunniit ilinniarfimmit akuerineqarpat. Aalajangersakkami imm. 3 naapertorlugu ilinniagaqarnermi ilinniarfimmu pinngitsoorani takkuttariaqarfiunngitsumi ilinniarnermi ilinniartoq qaammatit 12-t sinnerlugit kinguaattoorsimangippat ilinniagaqartutut isigineqassaaq.

Ilinniagaqarnerisutitut nalunaarummi ilanngullugu § 9, imm. 1-imi atuarneqarsinnaavoq ilinniartoq sulinnigiffeqartoq, tassunga erninermi sulinnigiffeqarneq ilanngullugu, ilinniagaqarnerisutitik pisinnaanngitsoq, kisiannili ilinniartoq erninermi sulinnigiffeqartoq immikkut ikiorsiissutinik pisinnaatitaasoq. Tamannalu nangillugu ilinniagaqarnerisutitut nalunaarummi § 38-mi erseqqissumik aalajangersagaavoq ilinniartoq erninermi sulinnigiffeqartoq erninermi sulinnigiffeqarnerup aallartinneranut atatillugu ilaquttat Nunatsinni najugarisaannut qaninnermut akiliutsilluni feriarsinnaanera, erninermilu sulinnigiffeqarneq naappat illoqarfimmu ilinniarfigisamut uternissaa, akuerineqarsinnaasoq.

Tamatuma saniatigut tamanna pillugu ilinniagaqarnerisutitut nalunaarummi § 24-mi malittarisassat naapertorlugit naartunermu erninermullu atatillugu immikkut qiortakkamik tunineqarnissamut periarfissaq pillugu ilinniagaqarnerisutitut nalunaarummi malittarisassani naartunerit erninerillu nalaanni ilinniartut ilinniarnerminnik ingerlatsiinnarsinnaanerat naammassinnissinnaanerallu pitsaasumik periarfissinneqarpoq.

Erninernulli inatsiseqartitsinermi erninermi sulinnigiffeqarsinnaatitaaneq aalajangersaaffigineqarpoq, oqallisigineqarsinnaavorlu ilinniartut ineqarfii pillugit inatsisini malittarisassat erninermi sulinnigiffeqarnissamut atatillugu ilinniartut ineqarfiannik peqaannarsinnaannginneq pisinnaatitaaffimmu tassunga unioqqutitsinerussanersoq, tamannami sulinnigiffeqarnissamik ajornarnerulersitsimmat. Ilinniarnermilu tapiissutitut malittarisassat aqutigalugit immikkut qiorsineq atorlugu ilinniarnernik ingerlatsiinnarnissamut peqatigitillugu kajumissuseqalersitsiniartarneq sulinnigiffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqarneq pillugu tunngavigineqartumut akerliusinnaanertut isigineqarsinnaavoq. Peqatigitilluguli ilisimasariaqarpoq kikkut tamarmik sulinnigiffeqarnissamik kissaateqarneq ajormata, taakkunungalugu tunngatillugu ilinniarnertit ingerlatiinnarnissaannut naammassinissaannullu naapertuuttumik ilionertut isigineqarsinnaammat.

Erninermut inatsisini ataqatigiittoqarnissaanut tunngatillugu ilanngullugu oqaatigineqassaaq ilinniagaqarnerisutitik tigusisarnermiit erninerup nalaani ullormusianik tigusisalernissami aningaasatigut sunniutissaqanngimmat, tassami erninermi ullormusiat ilinniagaqarnerisutitut, suliffimmik misiliinermi akissarsianut imaluunniit suliffimmik misiliinermi tapinut, meeqqanut tapit ilanngullugit, ilinniagaqartup tigusartarigallagaanut aammalu meerartaamut meeqqamut immikkut tapinut naapertuuttuummata.

Ilinniagaqarnerisutitut malittarisassani qiortaasarneq

Ilinniarnermut tapiissuteqartarnermut inatsit ilinniartunut Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiutininik pisinnaanermut piumasaqaatinik naammassinnittunut qiortartakkamik 82-inik qiugassartalinnik peqartoqarsinnaanera ilinniartunut periarfissiivoq. Qiortartagaq taanna tamakkiisoq tunngaviatigut qaammatini 82-ini ilinniagaqarnersiutininik pisinnaanermut naapertuuppoq. Tamatuma saniatigut taaneqareersutut ernisoqarsimassappat meeravissartaartoqarsimappalluunniit qiorsinissanik allanik akuersissuteqartoqarsinnaavoq, taamaaliornikkut arnaasoq qiorsinissanik 7-inik immikkut tunineqarnissamik pisinnaatitaaffeqassammat, taakkulu qaammatini 7-ini ilinniagaqarnersiuteqarsinnaanermut naapertuupput, ataataasorlu qiorsinissanik 3-nik pisinnaatitaaffeqarluni.

b) Siunnersuut

Soorlu aallaqaasiummi taaneqareersoq siunnersuummi ilinniartut erninermi sulinnigiffeqartut sulinnigiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfii najugaqaannarsinnaanerisa qulakkeernissaa siunertarineqarpoq.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu piumasaqaat imm. 5-itut nutaatut allangortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaaliornikkut ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaamik qaammatini 12-ini, atuukkunnaarsinnaassammat.

Kiisalu inatsimmi § 38, imm. 1-imi taaguusersuut "amigartumik ilinniarnermik ingerlatsineq" peerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Tamanna ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 4, imm. 1, nr. 3-p allangortinneranut imm. 5-imullu nutaamut siunnersuutigineqartumut tunngasutut isigineqassaaq.

2.2 Danskit inatsiseqartitsinerannut atassuteqarneq

Kalaallit ilinniartut Danmarkimi ilinniagallit Danmarkimi ilinniartut ineqarfii najugaqarsinnaanerannut tunngatillugu danskit malittarisassaannut ilaapput. Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsit taamaasilluni Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisip allangortinnissaata kalaallit ilinniartut Danmarkimi ilinniartillutik ilinniartut ineqarfiiissinnaanerannut atorneqartanninnissaanut aamma siunnersuutaavoq. Taamaammallu naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqarsinnaanermut tunngatillugu assigiinngitsumik suliaqartoqarsinnaavoq, matumani Nunatsinni ilinniarnernerup nalaani sulinnigiffeqartarnermut tunngatillugu Danmarkimi ilinniarnermut ilaasumik tamanna Danmarkimi ingerlanneqarsimappat. Assinganik tamanna ilinniarnernut Nunatta Danmarkillu avataanni ingerlanneqartunut atuuppoq.

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmik Danmarkimi atuisoqanngilaq. Ilaatigullu ilinniartut ineqarfii ataasiakkaani najugaqarsinnaanerit pillugit ileqqoreqqusat aqutugalugit immikkut malitarisassanik aalajangersaasoqarsimavoq, soorlu ilinniartut ineqarfiisa najugaqarfisinnaaanerannut piumasaqaatit. Tamaat isigissagaanni pingaarnertut malittarisassaavoq Danmarkimi ilinniakkanik sammisaqarnissaq ilinniartut ineqarfiiinnissamut piumasaqaataasoq. Assersuutigalugu naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu unitsitsinerit

sulinngiffeqarnerilluunniit ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaanerup annaanerani kinguneqartussaapput. Taamaakkaluartoq ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut immikkut akuersissuteqartoqarnissaa qinnutigineqarsinnaavoq, taannalu ilinniartut ineqarfiinut aqutsisuni imminnut pigisuni ataasiakkaani suliarineqassaaq. Ilanngullugulu ilinniarnernerup sivissusiani ukioq ataaseq ilanngullugu ilinniartut ineqarfiini taamaallaat najugaqarsinnaanermut amerlanertigut malittarisassat atuutsinneqartarput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutissat

Siunnersuut immiini pisortanut aningaasartuuteqarnerulernermik sunniuteqassanngitsoq nalilerneqarpoq. Kisiannili siunnersuutip akuersissutigineratigut ilinniartut ineqarfiisa pisinnaasaannut tatisimanninnerulertoqartussaammat ilinniartut ineqarfiisa massakut pisinnaasaasa iluanni pisariaqartitsinermik tamakkiisumik matussusiisinnaanngitsunut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqaatinut arlalinnut itigartitsisoqarsinnaasassaaq.

Taamaammallu nunarput tamakkerlugu ilinniartut ineqarfiisa inissaqartitsinerat killeqarpoq. Ilinniartut ineqarfiini massakut inissat pioreersut saniatigut kontumi pingaarnermi, 40.90.15 Ilinniartut inissaannik attartorneq, ilinniartut ineqarfiini inissanik allanik attartornissamut 2021-mi 13,5 mio. kr.-nini immikkoortitsisoqarsimavoq. Naallu ilinniartut ineqarfiini inissat attartornissaannut aningaasanik allanik tunniussisoqarsimagaluartoq 1. juli 2021 aallartiffigalugu aningaasassaruttoqarpoq, taamaammallu ilinniartunut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqartunut itigartitsisoqareersimavoq. Tassunga atatillugu paasissutissiissutigineqassaaq ilinniartut ineqarfiini killeqartumik inissaqartitsineq pissutaalluni ilinniartunut 90-120-nut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqarsimasunut ukiut tamaasa itigartitsisoqartarpoq.

Ilanngullugulu taaneqassaaq ilinniarnissamut periarfissanik nutaanik pilersitsisarneq ilutigalugu illoqarfinni ilinniarfiusuni ataasiakkaani ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsisoqarpoq. Taamatut pisariaqartitsisoqarnera tunngavigalugu Naalakkersuisut 2019-imi ilinniartut ineqarfiinut immikkoortunut pilersaarummik suliaqarsimapput, tassani ilinniartoqarfinni ilinniartunut ineqarfiianiittunngortussanut siniffissanik pisariaqartitsineq misissuiffigineqarsimalluni. Ilinniartut ineqarfiinut immikkoortunut pilersaarutit inernerisa kingunerisaannik Naalakkersuisut illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfiinik assigiiiaanik sanaartortitsillutik aallartissimapput.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissat

Inuussutissarsiutinik ingerlatalinnut sunniuteqartoqarnaviannngitsoq nalilerneqarpoq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissuunissaannut sunniutissat

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu sunniuteqartussaannngitsutut nalilerneqarpoq. Angajoqqaat meerarlu inoorlaaq sulinngiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaanerisigut toqqissisimanerulerlutillu atugarissaarnerulertussaammata siunnersuut inuit peqqissuunissaannut tunngatillugu pitsaasuussasoq nalilerneqarpoq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Ilinniartunut ilinniartut ineqarfiini najugaqareersunut tunngatillugu naartunermut, erninermut meeravissartaanermullu atatillugu ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut tamanna iluaqutaasinnaavoq.

Ilinniartut sulinnigiffeqarnerup nalaani inissiamik allamik nassaarniarnissamut nukinnik atuissanngillat, soorluttaarlu pissutsit allat, soorlu ulluunerani paaqqinnittarfimmut utaqquisut allattorsimaffiannut allatsittarnerit, oqinnerulersussaassasut, matumani ilinniartoq illoqarfimmi ilinniartoqarfimmiilereersimappat, taamaasillunilu ilinniarneq aallartitsinnagu meeqqamut paarsisoqarnissaata periarfissap qulakkeernissaanut periarfissaqarsimappat.

Illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni amerlanerni ilinniartut ineqarfiinik amigaateqartoqareerpoq aammalu naartunermut, erninermut meeravissartaanermullu atatillugu sulinnigiffeqarnerup nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaaneq ilinniartut ineqarfiini inissanut suli tatisimanninnerulersitsissaq. Taamaammallu inissat naammattut pigineqarsimanngippata ilinniartut nutaat aallartittut ilinniartut ineqarfiinik tunineqarsinnaasut ikinnerulersussaapput. Matumanili naartuneq, ernineq meeravissartaanerluunniit pissutigalugit ilinniarnernut peqataannginneq pissutigalugu ilinniartut ineqarfiinit anisinneqartartut ikittuinnaapput. Sulinnigiffeqarnerulli nalaani ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut periarfissaqarneq amerlanerit periarfissamik taassuminnga toqqaanissaannik kinguneqarumaartoq naatsorsuutigisariaqarpoq.

Ilanngullugulu naatsorsuutigisariaqarpoq ilinniartut ineqarfiini meeqqat inoorlaat nipiliortitsisarnerussasut, taamaasillutillu ilinniartut ineqarfiini najugalinnut allanut akornusersuutaasinnaalerlutik.

7. Sunniutissat allat pingaarutillit

Siunnersuut allanik malunnaatilinnik sunniuteqarnavianngitsoq nalilerneqarpoq.

8. Oqartussaasut suleqatigiiffiillu il.il. tusarniaavigineqarnerat

Siunnersuut piffissami 2021-mi 5. novemberimiit 10. decemberip tungaanut tusarniaanernut isaaffikkut pissarsiarineqarsinnaasimavoq, tusarniaanermullu peqataasunut nassiunneqarsimalluni, takuuk ilanngussaq 2.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Siunnersuummi § 1, nr. 1-ip kingunerisaanik ilinniarnermi ingerlatsinissamut piunasaqaammut siunnersuummi § 1, nr. 2 aqputigalugu aalajangersaaffigineqartumut innersuussuteqarnerup ilanngunnissaa tulluurtutut isigineqarpoq.

Nr. 2-mut

Ilinniartuq naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinggiffeqarsimappat, taamaattoq sivilunerpaamik qaammatini 12-imi, § 4, imm. 1, nr. 3-mi ilinniarnermi ingerlatsinissamut piunasaqaat aalajangersakkatigut aalajangersarneqarpoq.

Ilinniartut ilinniartut ineqarfiini inissamik tunniussisoqarsimappat aalajangersagaq siunnersuutigineqartoq malillugu erninermut, naartunermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinggiffeqartoqarsimatillugu ilinniartut ineqarfiini najugaq pigiinnarneqarsinnaavoq.

Ilinniartut ineqarfiini inissiaq tigungmiinnarniaraanni naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinggiffeqarnissaq ilinniarfimmit uppersarneqartariaqarpoq. Ilinniartut ineqarfiini inissiaq piffissami sulinggiffeqarnissat akuerineqartumi tigungineqarsinnaavoq, sivilunerpaamilli qaammatini 12-imi. Tamatumunnga pissutaasoq tassaavoq ilinniartut ataasiakkaat ilinniakkaminnik nangitseqqinnissaminut periarfissaqarnissat eqqarsaatigineqarsimammat, tamannalu nalinginnaasumik semesterip aallartinneraniissaaq taamaattumillu ilinniarfiup sulinggiffeqarfissat sivilussusissaannut naleqqussagaalluni, taamaattumik tamanna naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulinggiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut assingusariaqanngilaq.

Aalajangersagaq taanna erninermut, naartunermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinggiffeqarnermi ilinniartut ineqarfiini najugarisamik peqaannarnissamik tunngaviliivoq. Aalajangersagaq tamanna ilaqutariinnut inissiaq aqputigalugu inissiamik anginermik pisinnaalernissamut tunngaviliinngilaq, tamannalu ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi atuuttumi § 17, imm. 2-mi malittarisassiuunneqarpoq, tassanilu atuarneqarsinnaavoq "Ilinniartut ineqarfiini najugalik ilinniartut ineqarfiata aalajangersimasumik angissusissaanut isikkuanullu piunasaqarsinnaanngitsoq..." Tamanna pillugu qinnuteqartoqareerneratigut ilinniartut ineqarfiini inissiamik anginerusumik tunniussisoqartarnera ilinniakkat aallartinneranni ilinniartut ineqarfiini inissat qassiunersut apeqqutaasarput.

Nr. 3-mut

Siunnersuummi § 1, nr. 2-mi §-imik allangortitsinerup kingunerisaanik sunniutissanut allangortitsineq matumani pineqarpoq.

§ 38, imm. 1-ip nutaamik oqaasertaliinikkut aalajangersakkami uniffik kingulleq atorunnaarpoq. Taanna imatut oqaasertaqarpoq: "Ilinniakkamik ingerlataqannginneq uunga tunngatillugu ilinniakkamik taamaatitsisimanertut isigineqarpoq soorlutaaq sulinnigiffeqarneq tassunga ilanngullugu erninermut atatillugu sulinnigiffeqarnertut atatillugu ilinniakkamik unitsitsigallarnerit ilinniakkamik unitsitsinertut isigineqartut, tassungalu atatillugu imm. 2 naapertorlugu kollegiami najugaqarsinnaatitaanerit taamaatittarput."

Siunnersuummi § 1, nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqarsimappat, taamaattoq sivisunerpaamik qaammatini 12-imi, ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu § 4, imm. 1, nr. 3-mi piunasaqaat atuutissanngitsoq. Sulinnigiffeqarnissamut tassungarpiaq peqatigitillugu ilinniakkamik ingerlataqarnissamut nalinginnaasumik piunasaqaat matumani aalajangiusimaneqassammat erseqqissaaffigineqarpoq. Taamaattoqarmallu erninermi sulinnigiffeqarnissaq aqqutigalugu unitsitsigallarnerit amigartumik ilinniakkanut peqataannginnertut isigineqarnerat aalajangersaaffigissallugu pisariaqartinneqarunnaarpoq.

Qanoq ilineranilu ilinniartoq ilinniakkanut ingerlatsisutut isigineqassanersoq ilinniagaqarnerisutitut inatsisini malittarisassani aamma taaneqarpoq. Taamaammat nalilerneqarpoq siunnersuummi § 1, nr. 2-p kingunerisaanik pisut sorliit ilinniakkanut peqataannginnertut isigineqassanersut malittarisassiorfigissallugit pisariaqarunnaarpoq.

§ 2-mut

Inatsisartut Inatsisaat ulloq 1. juli 2022 aallarnerfigalugu atuutilissasoq siunnersuutigineqarpoq. Tassani allannguinerit akuersissuteqarnerup kingornagut piaarnerpaamik atuutilersinnaanerisa kissaataanera tunngavilersuutaavoq.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
Oqaasertaliussat atuuttut	Siunnersuut
	§ 1
§ 4, imm. 1, nr. 3: "3) ilinniartitaanermi tapiiffigineqarsinnaasumi imaluunniit ilinniartitaanermi Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusussat allatigut aalajangersimasaani aallartissimappat ilinniarnermillu ingerlatsippat, takuuk ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut inatsisaat, aamma"	1. § 4, imm. 1, nr. 3 imaattunik oqaasertalerneqassaaq: 3) "Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut Inatsisaat naapertorlugu ilinniartitaanermi tapiiffigineqarsinnaasumi imaluunniit ilinniartitaanermi Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiuteqarfiusussat allatigut aalajangersimasaani aallartissimappat ilinniarnermillu ingerlatsippat, taamaattoq takuuk imm. 5, aamma"
§ 4, imm. 5: "Imm. 5. Ilinniartut ineqarfiini najugaqartup tamanna pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit ilinniarnermik ingerlataqarnissamik piumasaqaat naammassinnigippagu pissutsit immikkorluinnaq ittut pissutissaqartitsippata qaammatit sisamat tikillugit piffissami utaqqiisaasumi ilinniartut ineqarfiini najugaqartup ilinniartut ineqarfiini inini tigummiinnarsinnaagaa Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput, tassunga ilanngullugu ilinniartut ineqarfiini najugaqartoq tamanna pillugu malittarisassanik atuuttunik naammassinninngikkaluartoq ilinniarnermik ingerlatsisuuq ilinniarfeqarfiup uppersarsarpagu."	2. § 4-mi imm. 4-p kingornanut immikkoortutut nutaatut ikkunneqassaaq: "Imm. 5. Imm. 1, nr. 3 naapertorlugu ilinniakkamik ingerlataqarnissaaq pillugu piumasaqaat ilinniartoq naartunermut, erninermut meeravissiartaarnermullu atatillugu sulinngiffeqarsimappat, taamaattoq sivilunerpaamik qaammatini 12-ini, atuutissanngilaq. <i>Imm. 5 tamatuma kingorna imm. 6-inngussaaq.</i>
§ 38, imm. 1: "§ 38. Naalakkersuisut attartornermut isumaqatigiissut ilinniartut ineqarfiini najugaqartumut atorunnaarsittassavaat ilinniagaq imaluunniit ilinniarfimmiinneq naammassippat imaluunniit unitsinneqarpat, imaluunniit ilinniartut ineqarfiini najugaqartup ilinniartut ineqarfiini najugaqarnissamut piumasaqaatit naammassiunnaarpagit, taamaattoq takuuk imm. 3 aamma § 49, imm. 2. Ilinniakkamik ingerlatsinnginneq tamatumani ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassaaq, soorluttaaq sulinngiffeqarluni taamaatitsigallarneq taamaattoq, tamatumani	3. § 38, imm. 1 ima oqaasertalerneqassaaq: "Naalakkersuisut ilinniarneq atuarfimmiinnerluunniit naammassineqarpat unitsinneqarpalluunniit imaluunniit ilinniartut ineqarfianni najugalik ilinniartut ineqarfiini najukkami najugaqarnissamut piumasaqaatinik naammassinnikkunnaarsimappat ilinniartut ineqarfianni najugalimmut attartornermut isumaqatigiissut atorunnaarsissinnaavaat, taamaattoq takuuk imm. 3 aamma § 49, imm. 2."

<p>aamma naartunermut meerartaarnermullu atattillugu sulinnigiffeqarneq ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassasut, taamalu ilinniartut ineqarfiini najuqaqarsinnaajunnaarnertut, takuuk imm. 2."</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. juli 2022 atuutilissaaq.</p>

Tusarniaanermut allakkiaq

Siunnersuutip tusarniaanermut nittartakkami nassaarineqarsinnaanerata saniatigut tusarniaanermut peqataasunut makkununga tusarniutigineqarsimavoq.

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia
Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik
Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalackersuisoqarfik
Ineqarnermut, Attaveqatigiinnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoqarfik
Aatsitassanut Inatsisinillu atuutsitsinermet Naalackersuisoqarfik
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik
Nunalerinermet, Imminut Pilersornermet, Nukissiuuteqarnermet Avatangiisinullu
Naalackersuisoqarfik
Inuussutissarsiornermet, Niuernernullu Naalackersuisoqarfik
Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalackersuisoqarfik
Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik
Isumaginninnermet Sulisoqarnermullu Naalackersuisoqarfik
Avalak
Pitaq
KIK (Kalaallit Ilinniagaqartut Kattuffiat)
SIK
Sulisitsisut Grønlands Erhverv.
GU-Aasiaat
HTX-Sisimiut
GU-Nuuk
GU-Qaqortoq
HHX-Qaqortoq
NUSUKA
IMAK
Saviminilerinermet Ilinniarfik
Sanaartornermet Ilinniarfik
INULI
Imarsiornermet ilinniarfik
NI-Nuuk
NI-Qaqortoq
Peqqissaanermik Ilinniarfik
Savaatilinnigorniat Ilinniarfiat
Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII
ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)
Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik
Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik
Isiginnaartitsisunngorniarfik

Tusarniaanerup naammassereernerani tusarniaavigineqartunit ukuninnga akissutit tiguneqarput:

Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik (maannakkut Aningaasaqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisinik Atuutsitsinermit Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik), Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilisimatusarfik, Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit – KNII, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat aamma SIK.

Tassunga atatillugu siunnersuummut nalinginnaasumik naammagisimaarinnineq tapersersuinerlu paasineqarsinnaavoq. Taamaattorli Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmi aamma Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit – KNII siunnersuutip kingunerisassai ernumassutigineqartut oqaatigineqarpoq.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfiup nalinginnaasumik ernumassutigivaa ilinniartut ineqarfii maannamut tatisimaneqareeqisut suli annermik tatisimaneqalernissaat, tassani ilinniartut naartunermut, erninermit meeravissartaarnermullu atatillugu sulinnigiffeqartut siusinnerusukkut ilinniartut ineqarfiini inigisap annaanginnissaa pissutigalugu sulinnigiffeqarnissamik piunasaqartarsimangikkaluartut sulinnigiffeqartalerpata. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq ilinniartut ineqarfii ilinniartunut ilinniakkamik ingerlatsisunut atugassiissutigineqartariaqartut. Naalakkersuisoqarfiup ermanani tunngavilerpaa ilinniartut ineqarfiini najugaqarneq ikiorsiissutinik tapiissutinik annertuumik peqarmat, taamaalillunilu ilinniartumut akikinnerpaassalluni sivisunerpaamik ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissaq allamut nuunnerminngaanniit. Tassungalu ilanngullugu naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigivaa ilinniartut ineqarfiinut akiliutigineqartartut pillugit suliamik aallartitsisoqarnissaa.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissutaanut tunngatillugu oqaatigineqassaaq ilinniartut ineqarfii ilinniartunut atugassiissutaammata. Maannamut taamaallaat ilinniartunut ilinniakkamik ingerlatsisunut ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaatitaapput, tamannali allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq ilinniartunut annerpaamik qaammatini 12-ni sulinnigiffeqartunut aamma atuutsilersillugu. Tamatumani pingaartinneqarpoq maannamut ilinniartumut annikinngitsumik aningaaliissuteqartoqareerpera, tamatumani aningaasat ikiorsiissutit, ilinniarnermut ingerlatsinermit, angalanermut il.il. Taamaattumik inuiaqatigiinni aningaasaliissutit pillugit imminut akilersinnaanerussaaq ilinniartunut maanna ingerlatsereersunut ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissaannut periarfissiinissaq, taamaalilluni ilinniakkap naammassinissaanut periarfissaqassammata. Ilinniartut ilinniarnep aallartinnerani ilinniartut ineqarfiini

atugassinneqarsinnaanngitsut ilinniartut ineqarfiini atugassiisuteqarsinnaalernerani tunineqarnissamut neqeroorfigineqarumaarput.

Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarsiit – KNII nalinginnaasumik ernumassutigivaat allannguutissatut siunnersuutip ilinniartut ineqarfiini tatisimanninneqareersimaqisuni suli annermik tatisimannilernissaq, tamatumalu kingunerisaanik suli amerlanerit ilinniartut ineqarfiini najugaqarnissamut itigartinneqartarnissaat. KNII-p siunnersuutigivaa ilinniartut avataaneersut illoqarfimmi ilinniarfissaminni ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaatitaanissaat, taamaalilluni ilinniartunut taakkununga atugassarititaasut pitsanngortinneqassammata. Soorlu aamma inuussutissarsiummik ilinniagaqartumut sivikitsumik atuagarsoriarnermi meeqqat ilagisinnaanissaat periarfissaasariaqartoq, taamaalilluni ilinniakkamik naammassisartut amerlassusaannut pitsaasumik kinguneqassammata. KNII-p siunnersuutigivaa ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaaneq atorunnaassasoq, ilinniartoq nunami aggerfimmini inissaqareersimappat. Soorlu aamma ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissamut periarfissaq ilinniartut ineqarfiinik neqeroortoqarsinnaanera piumasqaataassasoq.

Soorlu KNII-mit tikkuarneqartoq, politikkikkut kissaatigineqarpoq ilinniartunut amerlanernut ilinniakkap aallartinneqartup naammassineqarnissaanut periarfissiinissaq. Nunatsinni ilinniartut ineqarfiisa amerlassusaat taamatut killeqartillugit, ajoraluartumik ilinniartut ilaat ilinniakkaminnik aallartitsinerminni ilinniartut ineqarfiini najugaqarsinnaanermut neqeroorfigineqarsinnaassanngillat. Tassungalu pingaarnertut isigineqarpoq, ilinniartumut maanna ilinniakkamik ingerlatsisumut annikigisassaannngitsumik aningaasaliissuteqartoqareenera, tassani ikiorsiissutinik tapiissutinik, ilinniarnep ingerlanneqarneranut, angalanernut il.il. Taamaattumik inuiaqatigiinni aningaasaliissutit pillugit imminut akilersinnaanerussaaq ilinniartunut maanna ingerlatsereersunut ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarnissaannut periarfissiinissaq, taamaalilluni ilinniakkap naammassinissaanut periarfissaqassammata.

Tamatuma saniatigut uani ataaniittumi tusarniaanermut atatillugu skemaliami nalunaarsuutit innersuunneqarput, tusarniaanermut akissutaasut tamarmik sammineqarfigisaat aammalu oqaaseqarfigineqarneri. Tusarniaanermut akissutit siunnersuummut tunngassuteqanngitsut oqaaseqarfigineqanngillat.

	Tusarniaavigineqartoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaatigineqartumut oqaaseqaatit
1. 1	Meeqqanut, Inuusuttunut Ilaqutariinnullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartutut erninermi sulinnigiffeqarneq naapertorlugu ilinniarfimmiinngikkaanni ilinniartoq qanoq illersorneqassanersoq inatsisissatut siunnersuummi allassinanngilaq, assersuutigalugu napparsimasutut nalunaarsimagaanni.	Siunnersuummi allannguinnissamut tunngavissiinngilaq. § 38, imm. 1, naggatip aappaa peerneqassasut siunnersuutigineqarpoq, tassanimi ilinniarfimmiinnginnerit

			<p>ilinniakkamik unitsitsinertut nassuiarneqarmat, soorluttaaq sulinnigiffeqarneq pissutigalugu unitsitsigallarneq, tassunga ilanngullugu erninermi sulinnigiffeqarneq ilinniakkamik unitsitsinertut isigineqarpoq. Inatsimmi naartunermi, napparsimanermi allatulluunniit innermi sulinnigiffeqarneq pineqarnerisq immikkoortinneqanngilaq.</p> <p>Aamma immikkoortumut 2-mut innersuussisoqarpoq <i>Siunnersuummi pingaarnerit</i>, tamakkunani sammisaq sukumiinerusumik allaaserineqarpoq.</p>
2.1	Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik	Ilinniartut siunissami erninermi il.il. sulinnigiffeqarnermi ilinniartut inaanni inissiaminnik tigumminniinnartarnissaat pitsaasutut isigaa, tassami patajaatsumik ineqarneq ilaqutariinngoqqammisunut pingaarutilittut nalilerneqarmat.	Siunnersuummi allannguissamut tunngavissiinngilaq.
3.1	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik	<p>Tusarniaassummut akissuteqaat illup iluani tusarniaanermi akissutigineqartoq innersuunneqarpoq. Tamakku matuma ataani naalisagaapput.</p> <p>Nassuiaatini § 4, imm. 5-imi killilersuineq erseqqissarneqassasoq siunnersuutigaa ”sivisunerpaamik qaammatini 12-imi” allaasimaneratut paasineqassasoq tassalu "ataasiinnaq aamma piffissap ilaannaani". Aalajangersagaq meeqqamut tullermut immaqalu kingusinnerusukkut arlaqarnerusunut atuunnersoq aamma nalornissutigineqarsinnaavoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>§ 4, imm. 5 naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu atuuppoq. Ilinniartuq sulinnigiffeqarnissaminut kingusinnerusukkut akuerineqassappat pissutsit nutaat pineqalissapput, taakkulu ilinniartup ilinniartut ineqarfiini inissiaminik tigumminniinnartussaatiippaat.</p>
3.	Aningaasaqarnermut	Ilinniartut ineqarfiini inissiaq	Siunnersuummi

2	<p>Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik</p>	<p>ilaqutariinnut inissiaareersimangippat taassuma ilaqutariinnit meerartalinnit najugaqarfigineqarnissaata akuerineqarnissaa naleqquttuussanngilaq. Taamaattumik Ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi pisumi aalajangersimasumi ilinniartut ineqarfiini inissiaq pineqartoq ilaqutariinnit meerartalinnit najugaqarfigineqarnissaa akuerineqassanersoq nalilersorneqartariaqassaaq.</p>	<p>allannguinnissamut tunngavissinngilaq.</p> <p>Siunnersuummi § 17, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq ilinniartut ineqarfiini inissiamik initaartitsinermi ilinniartut ineqarfiini najugaqartumut peqataasut inoqutigii amerlassusaat sillimaffigineqassasut, ilinniartup meerai 18-it inorlugit ukiullit, aappaa inooqataaluunniit ilinniagaqarnerisutini tamanna pillugu malittarisassat naapertorlugit akiliunneqarlutik angalasinnaatitaappata. § 17, imm. 2 naapertorlugu ilinniartoq inissiamik aalajangersimasumik angissusilimmik qanorlu pitsaatiginissaanik piumasaqarsinnaanngilaq.</p> <p>Taamaattumik ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi ilinniartumut ilinniartut ineqarfiini inissiamik anginerusumik tunniussinissaq qulakkeerneqarsinnaassanngilaq, tassami nunatsinni tamarmi ilinniartut ineqarfii killeqareermata.</p> <p>Ilinniartoq ilaqtanilu ilinniartut ineqarfiini najugaqarunik ilinniartut ineqarfiini inissiami ilaqutariinnut naleqquttumik najugaqarfeqariissaaq. Pisuni ilinniartup ilinniartut ineqarfiini mikinerusumik ineqarfigisaani ilinniartoq ilinniartut ineqarfiini inissiamik allamik tunineqarnissaminut periarfissaqarpoq, ilinniartut ineqarfiinik aqutsisoqarfimmi ilinniartunut inissiamik allamik inoqanngitsumik</p>
---	---	---	---

			tunniussassaqarpat.
3. 3	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik	Aningaasatigut toqqaannangikkaluamik Nunatta Karsianut kingunissat nassuiaatini nalinginnaasuni eqqartorneqarput, tamakkuli amerlassusilerneqanngillat. Tamanna piorsarneqartariaqarpoq.	Illup iluani tusarniaaneq tunngavigalugu siunnersuutip aningaasatigut sunniutissai erseqqissarneqarput, pisariaqartinneqarnerat naapertorlugit. Tamanna ilinniartut naartunerminni, erninerminni meeravissiartaarnerminnilu sulinnigiffeqarnermik atorluaasut qassiunerat paasissutissaatigineqannginneran mik pissuteqarpoq, tassami aaqqissuussaannermi sulinnigiffeqarnerit suugaluartulluunniit sulinnigiffeqarnertut nalunaarsorneqartarmata.
3. 4	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik	Siunnersuummut nassuiaatit tunngavigalugit Naalackersuisoqarfimmi <i>Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarut 2019-imi</i> siniffissanut aningaasartuutit ukiumut 36.500 kr.-nut naatsorsorneqarsimapput, tamatumani ilinniartuq ukiumut 10.500 kr.-mik akiliisarpoq. Ilinniartut ineqarfiini inissiaq ilinniartunit atorneqanngippat taava tamanna inuiaqatigiinnut 26.000 kr.-t missaannik annaasaqaataassapput. (36.500- 10.500).	Siunnersuummi allannguinnissamut tunngavissinngilaq. Ilinniartut ineqarfii ilinniartunit piffissaq eqqorlugu ilinniakkaminnik naammassisunit atorneqaraluarpataluunniit imaluunniit sulinnigiffeqaraluarpata, tassunga ilanngullugu naartunermi, erninermi meeravissiartaarnermilu sulinnigiffeqarnerit, ilinniartut ineqarfiinik ingerlatsinermut aningaasartuutit taakkuujuaannassapput.
3. 5	Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik	Naalackersuisoqarfimmi 2018- imit kisitsisit tunngavigalugit meeqqanut nunatsinni inunnortunut anaanaasut ataataasullu 12 %-ii ilinniartuusut naatsorsorneqarsimapput, tassa imaappoq inunnortut 100-t, tamannalu tunngavigalugu ilinniartut ineqarfiinik ilinniartut atuisut erninerminnilu sulinnigiffeqartut malitsigisaannik	Illup iluani tusarniaanerit tunngavigalugit siunnersuutip aningaasaatigut kingunerisinnaasaannik erseqqissaasoqarpoq. Ilinniartunik ilinniartut ineqarfiini inissiamik neqeroorfigineqanngitsut taamaalillutillu ilinniakkaminnik ingerlaannaq

		<p>inuiaqatigiinni aningaasartuutit piviusut ukiumut 2,6 mio. kr.- unatik 260.000 kr.-nut qaninnerusut missingersimavaat, immaqa ukiumut 1 mio. kr.-nik amerlisarlutik.</p>	<p>aallartitsisinnaangitsut ilinniartitaanertullu, angalanertut, ilinniagaqarnersiutitut (stipendium) il.il. ittunik aningaasaliissutit inuiaqatigiit ilinniartunut sulinnigiffeqarumasunut atoriigaannut oqimaaqatigiissinneqartut erseqqissaasoqarpoq. Ilinniartut ilinniakkaminnik unitsitsiinnaratik ilinniakkaminnik naammassinninnissaannut periarfissikkaanni iluaqutaanerussaag.</p>
3.6	<p>Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalackersuisoqarfik</p>	<p>Naalackersuisoqarfimmit nalinginnaasumik oqaaseqaataani immikkoortunut pingasuusunut innersuussisoqarpoq, tassani ullumikkut ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqaatit 90-120-t itigartinneqartartut allassimavoq. Inatsisissatut siunnersuut akuerineqassappat sulii amerlanerit itigartinneqartariaqassapput, taamaalillutik inuusuttut amerlanerit ilinniaqqinngitsoorlutik, naak tamanna pingaarnersaatinneqartariaqaraluarpoq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfiinik amigaateqarnerup malitsigisaanik ilinniartut ineqarfiisa amerlineqarnissaata tungaanut siunnersuut kinguartinneqartariaqartoq Naalackersuisoqarfimmi isumaqarput.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut tunngavissinngilaq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfii amigartut aamma sumi tamakkuliortoqarnersoq qitiutinneqarput, una takuuk <i>Ilinniartut ineqarfiinut immikkoortumut pilersaarut 2019</i>. Kisianni ilinniartut naartunerminni, erninerminni meeravissartaarnerminnilu sulinnigiffeqartut ilinniartut ineqarfiinik nutaanik sanaartortoqarnissaanut utaqqisariaqanngitsut nalilerneqarpoq. Tusarniaanermi akissut 3.5-imi oqaaseqarnermut innersuussisoqarpoq</p>
3.7	<p>Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalackersuisoqarfik</p>	<p>Ilinniartut ineqarfiinik amigaateqarneq ilinniartunut ilinniakkaminnik aallartitsisunut kinguarsaataasorujussuuvoq. Ilinniartut ineqarfii</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut tunngavissinngilaq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfiini</p>

		tapiiffigineqartartorujussuupput taamaattumillu tamakku piumaneqariartorlutik. Ajornartorsiu tip tamatuma piaarnerpaamik iluarsineqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmit kaammattuutigineqarpoq.	ineqarnermut akiliutit Aningaasanut inatsimmi ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 15 naapertorlugu aalajangersarneqartarput. Siunnersuut aamma ineqarnermut akiliutit amerlassusiannut tunnganngilaq.
4.1	Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik	Aningaasatigut kingunerisassat pillugit nassuiaatini isummersuutit immikkoortiterpai, tassanilu inatsisissatut siunnersuut illoqarfinni ilinniarfiusuni anginerusuni ilinniartut ineqarfiinut utaqqisunut allattorsimaffimmut tamanna ilorraap tungaanuunngitsoq sunniuteqarsinnaasoq allassimavoq, tassami siornatigulli ilinniartut ineqarfiisa amerlassusiat killeqareermata. Taamaattorli inatsisissatut siunnersuutikkut siunertarineqartut; angajoqqaat ernillutik sulinngiffeqarnerminni ilinniartut ineqarfiini inissiatik tigummiinnarsinnaatitaagaat, salliutinneqartut, tassami siunnersuut ilinniakkanik amerlanerusunik naammassinnittoqartarnissaanik anguniakkamut ilorraap tungaanut iluaqutaassammat.	Siunnersuummi allannguissamut tunngavissinngilaq.
4.2	Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartut ineqarfiini naammassisaqarsinnaanermut immikkoortumut pilersaarusiorneq aamma illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfiinik nalinginnaasunik sanaartorerit siunissami ilinniartut ineqarfiinut utaqqisutut allattorsimaffiit ikilisinneqarnissaannut iluaqutaassapput. Ilinniartut ineqarfiini tatineqarneq ilinniartut ineqarfii nalinginnaasut	Siunnersuummi allannguissamut tunngavissinngilaq. Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarut malillugu illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsinerit pillugit ineriartorerit qanimut malinnaaffigineqassapput. Ilinniartut ineqarfii nalinginnaasut nutaallu atorneqalerpata tamakku

		sanaartorneqalerpata nalimmassarneqarumaartoq Naalakkersuisoqarfimmi naatsorsuutigineqarpoq.	ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsinerit ilorraap tungaanut qulakkeerinneqataassapput.
5. 1	Ilisimatusarfik	Inatsisissatut siunnersuut taparserneqarpoq aamma allanngineq ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinninnissaannut ilorraap tungaanut iluaqutaassasut isumaqarput.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiiingilaq.
6. 1	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarsiit, KNII	KNII-mi ilinniartut pisariaqartitsisut erninerminni sulinnigiffeqarnerminni ilinniartut ineqarfianniiginnarnissaannut periarfissaq tunngaviusumik taparserneqarpoq. Taamaattorli inatsisissatut siunnersuutikkut tassuuna suliassaqarfimmi politikikkut akisussaasunit ilinniartut ineqarfiini qangali tatineqarujussuareersut suli ilaqqillugit tatineqaaqqinnissaat KNII-mi eqqumiigineqarpoq, tassami ilinniartut ineqarfiinut ullumikkut itigartitaasartut suli amerlanerulernerannik kinguneqartussaammat.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiiingilaq. Tamatumani iluaqutissat ajoqutissallu oqimaatigiissinneqarnerat pineqarpoq. Innersuunneqassaaq tusarniaanermi akissutaasumut 3.5-imut akissut.
6. 2	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarsiit, KNII	Ilinniartitaanermi pissutsit atuarlugit alianartuusoq KNII-imit oqaatigineqarpoq, tassami nassuiaatini imatut allassimasoqarmat, ”Tassunga tunngatillugu ukiut tamaasa ilinniartut 90-120-t ilinniartut ineqarfiini inissiat killilimmik amerlassuseqarnerat pissutigalugit ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqarsimasut itigartinneqartariaqartarput.” Tamanna ilutigalugu Naalakkersuisut periarfissani tamani nunatsinni imminut pilersornerunissamut ilinniartitaanerit qaffassarneqarnissaanik	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiiingilaq. Ilinniartut ineqarfii pillugit immikkoortumut pilersaarummi illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ataasiakkaani ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartinneqartut qulaajarneqarput. Taamaattorli ilinniartut ineqarfiinut immikkoortumut pilersaarut allakkiaavoq savitooq, tassami ilinniartut ineqarfiinik amigaateqarnerit ukiut tamaasa allanngortarpoq, ilinniartut ataasiakkaat ilinniakkaminnik toqqaasarnerat, illoqarfinni

		<p>pisariaqartitsinerit erseqqissaatigisarpaat, pissutsit Aningaasaqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit ukiumoortumik nalunaarusaannut aamma EU-mik suleqatigiinnissamik isumaqatigiissummi ingerlaavartumik pingaaruteqarnerat erseqqissarneqartarput. Ilinniartut ineqarfiinik sanaartugassatut pilersaarutigineqartut siunissami pisariaqartitanik matussusiinnaanersut Naalackersuisut naatsorsorsimanerlugit?</p>	<p>ataasiakkaani ilinniartfinnik nutaanik pilersitsinerit il.il. apeqqutaatillugit.</p> <p>Tusarniaanermi akissut 3.5-imi oqaaseqarnermut innersuussisoqarpoq</p>
6. 3	<p>Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniartut, KNII</p>	<p>Qitiusumik Ilinniartfinni ukiuni makkunani ilinniartut ilinniakkaminnik ingerlatsisut suliffimmilu sungiusareerlutik atuagarsoriartorniartut ilinniartut ineqarfii tamarmik atorineqarmata ilinniartut inissaannik tunineqarneq ajortut akuttunngitsumik naammattoorneqartarput, tassa imaappoq ilinniartut tamakku ilinniakkaminni ingerlalluaruttorlutik ilinniakkatik taamaatiinnartariaqartarpaat.</p> <p>KNII-mi isumaa malillugu ilinniartut avataaneersut ilinniartut tiguneqaraangamik ilinniartut ineqarfiini inissiamik tunineqarsinnaasariaqarput aammalu taamatut ittumik tunineqassagunik inatsisini piumasaqaatit aalajangersakkat naammassisimasariaqarpaat. Ilinniartut avataaneersut ilinniartunit illoqarfigisaminni ilinniakkamik neqeroorfiusumi najugaqartunit inissisimanerlunnerusarput.</p> <p>Innersuussinissamut</p>	<p>Siunnersuummi allannguinnissamut tunngavissinngilaq.</p> <p>Nassuiaatit siunnersuummut toqqaannartumik attuumassuteqanngillat ajornartorsiummulli allamut tunngallutik.</p> <p>Naalackersuisut piaarnerpaamik innersuussisarnermut pingaarnersiuinermullu piumasaqaatit pillugit nalunaarusiorniartarput, tassani ajornartorsiutit suussuserneqarumaarput.</p> <p>Ilinniartut illoqarfigimmi ilinniartut ineqarfiini ineqarfiini najugaqarnissamut tunineqarsimasut illoqarfigimmi allami suliffimmik sungiusareerlutik uterunik ilinniartut inaannik peqassapput, tak. § 2, tassani ilinniartut ineqarfiini ini ilinniartut tamaat tunniunneqartarmat. Ilinniartut illoqarfigimmi ilinniartut ineqarfiini avataani suliffimmik sungiusarniarpat</p>

		tulleriiaarinissamullu piumasaqaatinik aalajangersaaffiusinnaasumik § 7- imi pisinnaatitaanerit pillugit aalajangersakkanik atuisoqarneq ajormat nalaatsornerinnakkut kikkut ilinniartut ineqarfiini inissamik tunineqassanersut kikkullu itigartinneqassanersut akuttunngitsumik pisartoo KNII- mit uparuarneqarpoq.	ilinniartut ineqarfiini atunngitsoqarnera illoqarfimmi tassani apeqqutaassaaq.
6. 4	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	KNII-p inuussutissarsiutinut ilinniakkanut tunngatillugu ajornartorsiutaasoq tikkuarpaa, tassalu ilinniartut sivikitsumik atuagarsoriassatillutik meeqqamik nassarsinnaasannginnerat. Tamanna eqaannerusumik iluarsiivigineqartuuppat pitsaasumik ilinniarfimmit naammassinnittarnernut kinguneqassagaluarpoq.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiiingilaq. Ajornartorsiut siunnersuummut toqqaannartumik tunngassuteqanngitsoq ilinniagaqarnersiuteqarnermut inatsisiniittoq pineqarpoq. Naalackersuisut oqaaseqaataasoq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarutip suliarineqarnissaani isumaliutissiissutiminni ilanngutissavaat.
6. 5	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	Nangaassuteqarnermik ilanngussisoqarnissaa siunnersuutigivaa, taamaalilluni ilinniartut ineqarfiini najugaqaannarsinnaaneq atorunnaarsillugu ilinniartooq illoqarfigisamini namminerisamik najugaqarpat. Tamatumunnga ilanngullugu oqaatigineqarpoq attartortitseqqinermi ilanngunneqarsinnaassasoq attartugaq assersuutigalugu naartusoqartillugu qaammatini arfinilinni siumoortumik atorunnaarsinneqarsinnaasunngorl ugu, taamaalilluni ilinniartooq sulinnigiffeqarallarnernani atugassiissutigisinnaanngorlugu.	Siunnersuummi allannguinissamut tunngavissiiingilaq. Piumasaqaatitut siunnersuutigineqartooq ilinniartumut siunertarineqanngitsumik kinguneqartitsisinnaavoq, taamaalilluni ernereernerup kingorna sulinnigiffeqarneq pinngitsaaliissutitut illoqarfigisami pisussanngussammat illoqarfimmi ilinniarfimmiunngitsoq.

6. 6	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	<p>Pisortanit ikiorsiissutinut tunngatillugu ajornartorsiuteqartoqarsinnaasoq eqqumaffigeqquneqarpoq, tassami ilinniartut ilinniarfigisaminnit akissarsiaqartut erninerminni sulinngiffeqarnerminni sulisitsisuminnit akissarsiaqartinneqarneq ajormata.</p> <p>Tassunga ilassutitut ilinniartut ineqarfiini najugarisamik tigumminniinnarneq, taannami ilinniagaqarnersiuteqarnerup ilagimmagu, ilinniartup kommunimit allatut tapersorsorneqarsinnaannginneran ik kinguneqassanersoq apeqqutigineqarpoq, tassami pineqartoq ilinniagaqarnersiuteqareemat.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Ajornartorsiut siunnersuummut toqqaannartumik tunngassuteqanngitsoq pineqarpoq.</p> <p>Ilinniartut ineqarfianni inigisaq ilinniagaqarnersiuteqarnermut ilaasoq eqqortuunngitsoq eqqumaffigeqquneqarpoq. Ilinniartut ineqarfiini ineqarnissaq aamma ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatita aneq inatsisinit assigiinngitsunit marluinni aalajangersarneqarput.</p>
6. 7	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit, KNII	<p>Ilinniartut ineqarfiini inissianik inoqanngitsoqarpat ilinniartullu inissaqanngitsut ilinniakkaminnik ingerlassigaangata erninermi sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfianni ineqarsinnaatitaaneq periarfissatut allanneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamatuttaaq ilinniartut napparsimallutik sulinngiffeqarneranni periarfissaasariaqariarpoq (nakorsap naliliinera malillugu).</p> <p>Nassuiaateqarnikkut inuusuttut ilinniarnissamut pitsaannerusunik assigiinnerusunillu periarfissaqalernissaat KNII-mi neriuutigineqarpoq.</p>	<p>Siunnersuummi allannguissamut tunngavissiinngilaq.</p> <p>Siunnersuut inatsisissatut siunnersuummi siunertanut naapertuutinngitsoq Naalakkersuisut naliliipput, tassami taamaattoqassappat erninermi sulinngiffeqarnermi ilinniartut ineqarfiini inissiap tigummiinnarneqarnissaa qulakkeerneqarsinnaanngilaq taamaalillunilu kikkut taamatut periarfissaqassanersut nalaatsornerinnakkut takuneqarsinnaassammat.</p> <p>Ilinniartunut napparsimanertik pissutigalugu ilinniagaqanngikkallartunut tunngatillugu ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 4, imm. 5-imi pissutsit immikkut ittut ajornartitsinngippata ilinniartup ilinniartut ineqarfiini qaammatit sisamat angullugit</p>

			sivisutigisumik ineqaannarsinnaanera periarfissaareerpoq, aamma napparsimalluni sulinnigiffeqarnerup nalaani.
7. 1	Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat (GE)	Allannguutissatut siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat.	Siunnersuummi allannguinnissamut tunnngavissinngilaq.
8. 1	SIK	Inatsisissatut siunnersuut taperserpaat, tassami siunnersuut ilinniartut naartunerminni, erninerminni meeravissartaarnerminniluunniit atugaannut silatusaartumik naammaginartumillu pitsannguallaataassammata.	Siunnersuummi allannguinnissamut tunnngavissinngilaq.